

plan: Verkennend natuurwaardenonderzoek voor:
**Rotonde Streeperstraat-Hoofdstraat-
Stationsstraat, Landgraaf**

opdrachtgever: Gemeente Landgraaf

datum: 25 mei 2016

projectnummer: LA-603.001

bureau **VERBEEK**
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

Rotonde Streeperstraat-Hoofdstraat-Stationstraat, Landgraaf

Verkennd natuurwaardenonderzoek

projectnummer: LA-603.001

bureau VERBEEK
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp
lid van Netwerk Groene Bureaus

ir. M.A. Blaas
landschapsarchitect bnt
adviseur ecologie

drs. G.M.T. Peeters
bioloog

gulpen, 25 mei 2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doelstelling	4
1.2 Opzet van de rapportage	5
1.3 Beschrijving van de voorgenomen ingreep	5
1.4 Beschrijving van het onderzoeksgebied	6
2 Soortenbescherming	8
2.1 De Flora- en faunawet	8
2.2 Wet Natuurbescherming (per 01-01-2017)	12
3 Methode	16
4 Natuurwaarden	17
4.1 Flora	17
4.2 Fauna	18
4.3 Conclusies op basis van veld- en literatuuronderzoek	22
5 Globale effectbeoordeling i.r.t. de Flora- en faunawet	23
5.1 Zoogdieren - vleermuizen	23
5.2 Zoogdieren - Eekhoorn en Steenmarter	23
5.3 Vogels	23
5.4 Reptielen - Hazelworm	24
5.5 Eindconclusie in relatie tot de Flora- en faunawet	24
Literatuurlijst	25
Bijlage 1: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding

De gemeente Landgraaf is voornemens om de kruising Streeperstraat-Hoofdstraat-Stationsstraat herin te richten met een rotonde. Aangezien daarbij een aantal groenstructuren in het geding is, heeft de gemeente opdracht verstrekt aan bureau VERBEEK landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp om een verkennend natuurwaardenonderzoek uit te voeren. De voorliggende rapportage is daarvan het resultaat. Het gebied dat is onderzocht in het kader van het verkennende natuurwaardenonderzoek is begrensd in figuur 1.

Figuur 1: Ligging onderzoeksgebied.

Doelstelling

Voorliggend onderzoeksrapport heeft tot doel invulling te geven aan de vanuit de Flora- en faunawet gestelde verplichting onderzoek te verrichten naar de mogelijke effecten van de voorgestane ingreep op beschermde natuurwaarden. Op basis van een globale effectbeoordeling wordt nagegaan in hoeverre de Flora- en faunawet de voorgenomen ingreep in de weg staat. Tevens worden algemene aanbevelingen gedaan voor de uitvoering van de werkzaamheden conform de Flora- en faunawet. In verband met het feit dat per 1 januari 2017 de nieuwe Wet

Natuurbescherming van kracht wordt, wordt tevens een doorkijk gegeven naar de gevolgen van de werkzaamheden op de soorten die worden beschermd op grond van deze nieuwe wet.

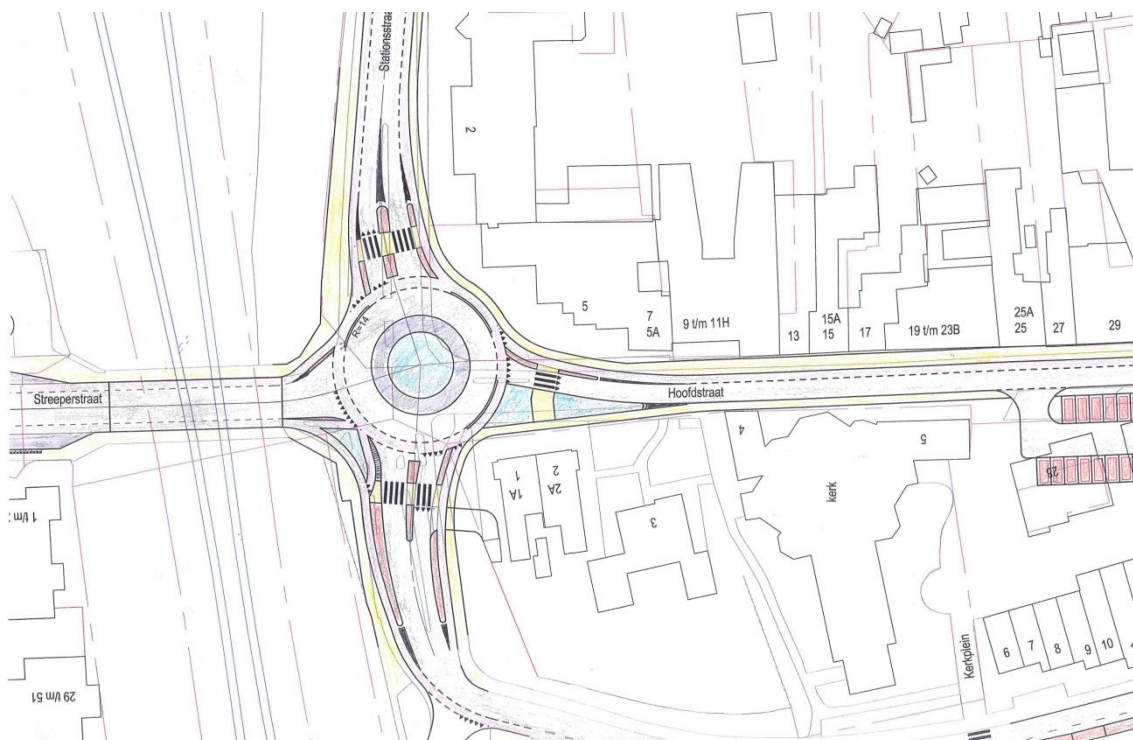
Het onderzoek geeft inzicht in de volgende zaken:

- Het voorkomen van beschermde flora en fauna binnen of in de (directe) omgeving van het onderzoeksgebied.
- Als gevolg van de voorgenomen ingreep te verwachten negatieve effecten op eventueel aangetroffen beschermde flora en fauna.
- Eventueel noodzakelijke maatregelen, vervolgstappen of vervolgonderzoek.

1.2 Opzet van de rapportage

In de navolgende paragrafen wordt allereerst ingegaan op de voorgenomen ingreep en op de huidige verschijningsvorm van het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 2 “Soortenbescherming” behandelt de diverse relevante delen van deze wet. Hoofdstuk 3 “Methode” beschrijft de ten behoeve van dit onderzoek aangewende onderzoeksmethodiek. In hoofdstuk 4 “Natuurwaarden” worden de bevindingen uit de diverse onderzoeken weergegeven. Hoofdstuk 5 “Globale effectbeoordeling i.r.t. de Flora- en faunawet” beschrijft de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op de (mogelijk) in het onderzoeksgebied aanwezige beschermde natuurwaarden en beschrijft de hieruit voortvloeiende consequenties. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan voor de uitvoer van de werkzaamheden conform de Flora- en faunawet.

1.3 Beschrijving van de voorgenoemen ingreep

Figuur 2: Inrichtingsvoorstel kruising Streeperstraat-Hoofdstraat-Stationstraat. Het noorden ligt links.

Ter plekke van de huidige met stoplichten geregelde kruising wordt een rotonde aangelegd. Vanwege het ruimtebeslag van de rotonde worden de hoeken van de percelen Hoofdstraat 1, 1a en 5 betrokken bij de kruising. Het begroeide steile talud op de overgang naar de spoorlijn noordelijk van de kruising blijft onaangeroerd. Het middeneiland wordt net als een tweetal vakken aan de zijkant voorzien van een lage groenstructuur, in aansluiting op de groenstructuur zoals die nu reeds aanwezig is aan de Hoofdstraat en Stationsstraat.

1.4 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied wordt gevormd door de kruising Streeperstraat-Hoofdstraat-Stationsstraat te Schaesberg in de gemeente Landgraaf. De ligging van het onderzoeksgebied is weergegeven op de luchtfoto in figuur 3. Het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van circa 0,5 ha.

Figuur 3: Begrenzing van het onderzoeksgebied (bron: provincie Limburg 2015).

De RD-coördinaten van het zwaartepunt van het onderzoeksgebied zijn $X = 199,200$ en $Y = 323,080$. Het onderzoeksgebied ligt daarmee in de zuidwestelijke hoek van kilometerhok 199-323.

Het onderzoeksgebied is geheel gelegen binnen de bebouwing van de Schaesberg. De spoorlijn Heerlen-Kerkrade vormt de noordelijke begrenzing van het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied wordt gevormd door de kruising Streeperstraat-Hoofdstraat-Stationsstraat en de directe omgeving daarvan (zie figuur 4 en 5). Aan de zuidzijde wordt de kruising begrensd door bebouwing en enig groen in de vorm van perkjes (zie figuur 5 en 6). Aan de noordzijde grenst de kruising aan een bebost spoortalud dat steil afloopt naar de lager gelegen spoorlijn Heerlen-Kerkrade (zie figuur 7).

Figuur 4: Het onderzoeksgebied, vanaf de Hoofdstraat in noordelijke richting gezien.

Figuur 5: Het onderzoeksgebied, vanaf de Streperstraat in zuidelijke richting gezien.

Figuur 6: De kruising, vanaf de Stationsstraat in zuidwestelijke richting gezien.

Figuur 7: Impressie van het bebost spoortalud aan de noordzijde van het onderzoeksgebied, hier in westelijke richting gezien vanaf de Streperstraat.

2 Soortenbescherming

De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet, en omvat de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Per 1 januari 2017 wordt deze wet met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998 samengevoegd tot de nieuwe Wet Natuurbescherming. De soortbescherming is daarin herzien. In nu volgende paragrafen worden de soortbescherming van beide wetten op hoofdlijnen toegelicht.

2.1 De Flora- en faunawet

2.1.1 Algemeen

Op 1 januari 2002 is in Nederland de Flora- en faunawet in werking getreden. In de Flora- en faunawet zijn de bepalingen t.a.v. soortenbescherming uit de Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd, zodat invulling wordt gegeven aan de Europese wet en regelgeving op dit gebied.

De doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Hierbij geldt het zogenaamde “nec-tenzij” principe. Het nec-tenzij principe houdt in dat handelingen waarbij een schadelijk effect op volgens de wet beschermde soorten optreedt in principe verboden zijn, maar dat hier onder voorwaarden van afgeweken kan worden.

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van plant- en diersoorten, ook van soorten die niet van direct nut zijn voor de mens. Hiertoe is in de wet een algemene zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1). Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield, verstoord of gedood mogen worden, en dat handelingen waarvan men weet of waarvan men redelijkerwijs kan vermoeden dat deze een schadelijk effect hebben op planten of dieren in beginsel niet uitgevoerd mogen worden. Indien dergelijke handelingen toch moeten plaatsvinden, dient men maatregelen te nemen die erop zien dat de negatieve effecten van deze handelingen zo veel mogelijk worden beperkt. De algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor soorten die geen expliciete bescherming genieten binnen de Flora- en faunawet.

2.1.2 Verbodsbepalingen

Binnen hoofdstuk III van de Flora- en faunawet is een aantal verbodsbepalingen opgenomen die zien op het voorkomen van verstoring en/of beschadiging van in het wild levende plant- en diersoorten. De in het kader van de voorgenomen ingreep meest relevante verbodsbepalingen staan hieronder genoemd, het betreft de artikelen 8 t/m 12 van de wet.

- **Artikel 8:** Het is verboden (beschermde) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- **Artikel 9:** Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- **Artikel 10:** Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.
- **Artikel 11:** Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

- **Artikel 12:** Het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

2.1.3 Beschermde soorten

Ongeveer 500 in Nederland voorkomende plant- en diersoorten vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen (Ministerie van LNV, 2010):

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdiersoorten (m.u.v. de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van de soorten als genoemd in de Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

Overige dier- en plantensoorten (zowel inheems als uitheems) zijn alleen beschermd indien zij bij Algemene Maatregel van Bestuur of Ministeriële regeling als beschermde soort zijn aangewezen. Ten aanzien van beschermde soorten kent de Flora- en Faunawet drie beschermingsregimes:

Algemene soorten (categorie 1 soorten);

Beschermde soorten (categorie 2 soorten);

Streng beschermde soorten (categorie 3 soorten).

Categorie 1: Algemene soorten

Onder “algemene soorten” worden de soorten verstaan zoals genoemd in tabel 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Het betreft soorten die in Nederland zodanig algemeen voorkomen dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. De soorten in tabel 1 vallen onder het lichtste beschermingsregime.

Categorie 2: Beschermde soorten

Onder “beschermde soorten” worden de soorten verstaan zoals genoemd in tabel 2 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze soorten kennen een strenger beschermingsregime dan de soorten uit tabel 1.

Categorie 3: Streng beschermde soorten

Onder “streng beschermde soorten” worden de soorten verstaan zoals genoemd in bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet, alsmede de soorten zoals genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen genoemd in tabel 3 van AMvB artikel 75). Het betreft soorten die in Nederland en/of Europa (zeer) zeldzaam zijn of waarvan de gunstige staat van instandhouding onder druk staat. Op deze soorten is het strengste beschermingsregime van toepassing.

Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd binnen de Flora- en faunawet. Vogelsoorten worden echter niet specifiek genoemd in de tabellen 1 t/m 3 van AMvB artikel 75. Tijdens het broedseizoen vallen alle vogelsoorten onder het strengste beschermingsregime. Werkzaamheden waarbij verstoring, verontrusting of beschadiging van broedende vogels, de nestlocatie of het broedsel optreedt zijn dan verboden. Voor een aantal vogelsoorten geldt bovendien dat de nestlocatie ook

buiten het broedseizoen bescherming geniet. Vanwege voornoemde redenen worden vogels in het natuurwaardenonderzoek geschaard onder categorie 3: streng beschermde soorten.

De bescherming van vogels wordt nader toegelicht in de brochure “aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet” (Dienst Regelingen, 2009). Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Voor nestlocaties van vogelsoorten die vallen onder de categorieën 1 t/m 4 gelden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet gedurende het gehele jaar. Voor nestlocaties van vogelsoorten die vallen onder de vijfde categorie gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 uitsluitend gedurende het broedseizoen, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden anders vereisen. Inventarisatie van nestlocaties van vogelsoorten in de vijfde categorie is dat geval ook noodzakelijk.

Voor vogelsoorten die niet vallen in de categorieën 1 t/m 5 gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 uitsluitend gedurende het broedseizoen. Een vaste periode voor het broedseizoen is niet bepaald binnen de Flora- en faunawet (als richtlijn geldt de periode 15 maart tot 15 juli). Van belang is of er een broedgeval aanwezig is.

2.1.4 Ontheffing van de Flora- en faunawet

Indien tijdens de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de verbodsbepalingen, zoals genoemd in hoofdstuk 3 van de Flora- en faunawet, niet kan worden voorkomen is een ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In sommige gevallen geldt hiervoor echter een vrijstelling.

De noodzaak voor een ontheffingsaanvraag is afhankelijk van het beschermingsregime van de desbetreffende soort, alsmede de aard van de werkzaamheden.

Categorie 1: Algemene soorten

Voor “algemene soorten” geldt vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet indien sprake is van werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig beheer of onderhoud”, “bestendig gebruik” of werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. Voor overige werkzaamheden dient een ontheffing te worden aangevraagd, deze ontheffingsaanvraag wordt onderworpen aan een zogenaamde “lichte toets”. Bij een lichte toets wordt gekeken of de werkzaamheden geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort.

Categorie 2: Beschermde soorten

Voor “beschermde soorten” geldt vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet indien sprake is van werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig beheer of onderhoud”, “bestendig gebruik” of werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Hierbij geldt als voorwaarde dat de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een door de minister van economische zaken goedgekeurde gedragscode.

Voor overige werkzaamheden, of wanneer er geen goedgekeurde gedragscode beschikbaar is, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze ontheffingsaanvraag wordt onderworpen aan een lichte toets (zie “algemene soorten”).

Categorie 3: Streng beschermde soorten

Voor “streng beschermde soorten” geldt vrijstelling voor de artikelen 8, 9, 11 en 12 van de Flora- en faunawet indien sprake is van werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig beheer of onderhoud” in de landbouw, bosbouw of in het kader van natuurbeheer. Ook geldt

vrijstelling voor werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig gebruik”. Voor overige werkzaamheden, waaronder werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, is geen vrijstelling mogelijk, hiervoor dient een ontheffing te worden aangevraagd.

*** Soorten uit bijlage 1 van AMvB artikel 75**

Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten zoals genoemd in bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt onderworpen aan een zogenaamde “uitgebreide toets”. De uitgebreide toets omvat drie criteria waaraan moet worden voldaan:

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- 2) er is geen goed alternatief voor de geplande ontwikkeling;
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde wettelijke belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van het luchtverkeer;
 - Volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van openbaar belang;
 - Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom;
 - Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
 - Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
 - Bestendig gebruik;
 - Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.
- 4) Indien sprake is van werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling dan geldt nog een vierde criterium: De werkzaamheden worden op een zodanige manier uitgevoerd dat sprake is van “zorgvuldig handelen”.

*** Soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vogels**

Voor streng beschermde soorten zoals genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan uitsluitend ontheffing worden verkregen voor de belangen die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor vogels kan alleen ontheffing worden verkregen voor belangen die zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid.

Het voorgaande houdt in dat in principe geen ontheffing wordt verleend voor werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling waarbij voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van soorten zoals genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vogels worden beschadigd of vernield (de term voortplantings- of "vaste rust of verblijfplaats" wordt in dit kader ruimer opgevat dan enkel de locatie van het nest, maar heeft betrekking op het totale leefgebied/territorium). Indien de verwachting bestaat dat tijdens een project voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dergelijke (vogel) soorten worden beschadigd of vernield

dienen maatregelen te worden genomen die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaats in stand blijft. Bijvoorbeeld door het aanbieden van alternatieve nestlocaties binnen het leefgebied/territorium. Indien dit op goede wijze plaatsvindt dan is geen sprake van beschadiging of vernietiging van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats, maar enkel nog van verstoring. In dat geval kan een ontheffing worden verkregen voor alle belangen zoals genoemd in de Flora- en faunawet (inclusief ruimtelijke ontwikkeling).

2.2 Wet Natuurbescherming (per 01-01-2017)

Per 1 januari 2017 vervangt de Wet Natuurbescherming de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Daarmee wordt een integraal en vereenvoudigd wettelijk kader voor het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van bestanddelen daarvan gevormd, mede ter uitvoering van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving.

De Wet Natuurbescherming is gericht op:

- Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden van de biologische diversiteit
- Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies.

In het kader van het natuurwaardenonderzoek wordt hier slechts ingegaan op de wijze waarop de soortbescherming in deze nieuwe wet is opgenomen.

2.2.1 De algemene zorgplicht

De Wet Natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Hiertoe is in de wet een algemene zorgplicht opgenomen (artikel 1.9). Deze zorgplicht houdt in dat handelingen die nadelig zijn, of waarvan een ieder redelijkerwijs kan vermoeden dat ze nadelig zijn, achterwege blijven, dan wel maatregelen worden getroffen om die gevolgen te voorkomen en voor zover dat niet mogelijk is die gevolgen zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan gemaakt.

2.2.2 Soorten uit de Europese Vogelrichtlijn

Dit betreft de vogelsoorten die in de Flora- en faunawet binnen categorie 3 vielen (zie paragraaf 2.1.4). Ook in de Wet Natuurbescherming zijn vogels streng beschermd. In de voorliggende rapportage zullen de betreffende soorten worden aangeduid als zijnde *streng beschermd*.

Het is verboden:

- opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- eieren van vogels te rapen of onder zich te hebben;
- vogels opzettelijk te storen;
- Het voorgaande verbod is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Gedeputeerde staten is bevoegd ontheffing te verlenen van de hiervoor benoemde verboden ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren. Daarbij dient voldaan te zijn aan de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig
 - a. In het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid;
 - b. In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - c. Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren;
 - d. Ter bescherming van flora en fauna;
 - e. Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - f. Om te vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.
3. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

2.2.3 Soorten van de Europese Habitatrichtlijn

Dit betreft een groot deel van de diersoorten en plantensoorten die in de Flora- en faunawet binnen categorie 3 vielen (zie paragraaf 2.1.4), zoals de inheemse vleermuissoorten. Ook in de Wet Natuurbescherming zijn planten- en diersoorten uit deze categorie streng beschermd. In de voorliggende rapportage zullen de betreffende soorten worden aangeduid als zijnde *streng beschermd*.

Het is verboden

- In het wild levende dieren van soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- Dieren opzettelijk te verstoren;
- Eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- De voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- Planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
- De soorten als bedoeld in het voorgaande punt en het eerste punt onder zich te hebben of te vervoeren, tenzij de bedoelde planten en dieren aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Gedeputeerde staten is bevoegd ontheffing te verlenen van de hiervoor benoemde verboden ten aanzien van planten en dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren. Daarbij dient voldaan te zijn aan de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Zij is nodig
 - a. In het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - b. Ter voorkoming van ernstige schade aan vooral gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - c. In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of

- economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- d. Voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - e. Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soorten te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

2.2.4 Andere soorten

Naast de soorten die beschermd zijn op grond van de Europese Vogelrichtlijn en de Europese Habitatrichtlijn is op nationaal niveau een aanvullende lijst vastgesteld van diersoorten en plantensoorten die eveneens beschermd zijn op basis van de Wet Natuurbescherming.

De diersoorten en plantensoorten die onder dit beschermingsregime vallen, waren in de Flora- en faunawet ingedeeld onder zowel categorie 1, 2 als 3. Dat wil zeggen dat voor een aantal soorten het beschermingsregime aangescherpt is, terwijl het voor enkele soorten iets verlicht is. In de voorliggende rapportage zullen de betreffende soorten worden aangeduid als zijnde *beschermd*.

Het grootste verschil met de Flora- en faunawet is, dat een groot aandeel van de nu nog beschermde flora onder de Wet Natuurbescherming geen wettelijke bescherming meer geniet.

In analogie van het beschermingsregime voor soorten uit de Europese Habitatrichtlijn is het verboden om:

- De betreffende diersoorten opzettelijk te doden of te vangen;
- Vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de betreffende diersoorten te beschadigen of te vernielen, of
- De betreffende plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De eerste twee punten zijn niet van toepassing op Bosmuis, Huisspitsmuis en Veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen bevinden of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

In aanvulling op de ontheffingsgronden voor soorten uit de Habitatrichtlijn is Gedeputeerde staten voor de onder dit beschermingsregime vallende diersoorten en plantensoorten bevoegd om tevens op grond van onderstaande redenen ontheffing te verlenen:

- f. In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- g. Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- h. Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- i. Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- j. In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- k. In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen,

waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer

- l. In het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of,
- m. In het algemeen belang.

3 Methode

Op 28 april 2016 is een veldbezoek gebracht aan het onderzoeksgebied en de directe omgeving. Alle tijdens dit veldbezoek in het onderzoeksgebied aangetroffen wilde planten en diersoorten zijn genoteerd. Er is bijzondere aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van wettelijk strenger beschermde soorten (Flora- en faunawet categorie 2 en 3, toekomstige Wet Natuurbescherming) en de geschiktheid van het terrein voor deze soorten. Aan de hand van via internet vrij toegankelijke verspreidingsgegevens van flora en fauna, waar nodig aangevuld met informatie in beschikbare verspreidingsatlassen van de diverse soortgroepen, is nagegaan welke strenger beschermde planten- en diersoorten voorkomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Daarnaast is een zogenaamde *beknopte gegevensaanvraag* bij de NDFF (voorheen Natuurloket) gedaan voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in de literatuurlijst. De aldus verkregen informatie is deels slechts beschikbaar op kilometerhok niveau of op uurhok niveau. Op basis van in het onderzoeksgebied aanwezige terreinkenmerken en de ecologie van de soorten is een inschatting gemaakt van de mogelijkheid dat strenger beschermde en/of bedreigde planten en diersoorten momenteel duurzaam in het onderzoeksgebied voorkomen.

4 Natuurwaarden

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden in het onderzoeksgebied zijn waarnemingen van 9 soortgroepen beschikbaar. Deze soortgroepen zijn vaatplanten, zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelde dieren. In de teksten wordt conform de Flora- en faunawet onderscheid gemaakt tussen niet beschermde soorten, algemene soorten (categorie 1), beschermde soorten (categorie 2) en streng beschermde soorten (categorie 3). Ook wordt op basis van de Wet Natuurbescherming onderscheid gemaakt in beschermde (Andere soorten) en streng beschermde (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) soorten. Overzichten van de tijdens het veldbezoek aangetroffen soorten van deze soortgroepen zijn als bijlage 1 in dit rapport opgenomen.

4.1 Flora

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied 37 soorten hogere planten aangetroffen. Een overzicht van alle waargenomen plantensoorten is in bijlage 1 bij deze rapportage opgenomen. Tuinplanten en aangeplante soorten zijn niet geregistreerd, maar bij twijfel over de oorsprong van een soort is ze wel genoteerd. Alle aangetroffen soorten komen in Nederland en Limburg algemeen tot zeer algemeen voor en zijn niet in hun voorkomen bedreigd. Rode Lijstsoorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen.

Flora- en faunawet

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen wettelijk strenger beschermde plantensoorten aangetroffen. Bij de provinciale vegetatiekartering in 2010 zijn in het onderzoeksgebied ook geen wettelijk beschermde plantensoorten gevonden. Elders in het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen zijn dat jaar evenmin strenger beschermde plantensoorten aangetroffen. Gegevens in de NDFF voor het betreffende kilometerhok wijzen voor de periode 1996-2016 op de aanwezigheid van vier strenger beschermde plantensoorten. Het is onbekend welke soorten dit betreft. Voor het kilometerhok zijn in elk geval enkele waarnemingen van het Rapunzelklokje bekend (bron: www.waarneming.nl). Bijzondere muurvegetaties zijn in het onderzoeksgebied niet aanwezig. De aanwezigheid van het Rapunzelklokje of eventueel andere strenger beschermde plantensoorten in het onderzoeksgebied kan op basis van de beschikbare verspreidingsgegevens en van hun ecologie eveneens uitgesloten worden geacht.

Wet Natuurbescherming

Geen van de tijdens het veldbezoek waargenomen soorten wordt genoemd in de toekomstige Wet Natuurbescherming. Volgens verspreidingsgegevens op www.verspreidingatlas.nl zijn in de periode 2000-2016 in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen vier plantensoorten waargenomen die onder de toekomstige Wet Natuurbescherming beschermd zullen zijn, namelijk Grote leeuwenklauw, Wilde ridderspoor, Wilde weit en Akkerogentroost (alle met een beschermingsniveau vergelijkbaar met de huidige categorie 2: beschermde soorten). Het betreft alle zeldzame akkerkruiden van kalkrijke akkers en geschikte standplaatsen zijn in het onderzoeksgebied niet voorhanden. Andere onder de toekomstige wet beschermde plantensoorten zijn op grond van hun verspreiding en ecologie evenmin in het onderzoeksgebied te verwachten.

4.2 Fauna

4.2.1 Zoogdieren

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens op www.telmee.nl is in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2006–2016 slechts één vleermuissoort (alle vleermuissoorten zijn streng beschermd onder zowel de huidige Flora- en faunawet als de toekomstige Wet Natuurbescherming) waargenomen, namelijk de Gewone dwergvleermuis. Bij de NDFF zijn voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen geen vleermuissoorten bekend, het kilometerhok wordt echter beschouwd als *niet* onderzocht.

Door de aanwezigheid van bebouwing en het bebost talud lijkt het onderzoeksgebied geschikt als leefgebied voor de **Gewone dwergvleermuis** alsmede eventueel één of enkele andere algemeen voorkomende vleermuissoorten en hun aanwezigheid wordt hier derhalve als *mogelijk* beoordeeld. Het pand Hoofdstraat 1-2 en het pand Stationsstraat 2 lijken geschikt als zomer- of winterverblijf voor gebouwenbewonende vleermuissoorten zoals de Gewone dwergvleermuis, terwijl vooral bij het bebost talud moet worden gerekend met een functionaliteit als voedselgebied of vliegroute. Voor vleermuizen geschikte holle bomen zijn in het onderzoeksgebied niet aanwezig.

Overige zoogdieren

Flora- en faunawet

Volgens gegevens op www.telmee.nl is voor het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2006–2016 naast meerdere algemene soorten de aanwezigheid van drie strenger beschermde zoogdiersoorten bekend, te weten Eekhoorn, Steenmarter (beide categorie 2: beschermde soorten) en Das (categorie 3: streng beschermde soort). De NDFF noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen de aanwezigheid van twee strenger beschermde 'overige' zoogdiersoorten. Het is aannemelijk dat dit **Steenmarter** en **Eekhoorn** betreft; van beide soorten zijn recente waarnemingen bekend uit de omgeving van het onderzoeksgebied (bron: www.waarneming.nl). In het onderzoeksgebied lijkt voor beide soorten geschikt leefgebied voorhanden en hun aanwezigheid in het onderzoeksgebied moet als mogelijk worden beoordeeld. De Eekhoorn is vooral te verwachten op het bebost talud aan de noordzijde van de kruising, terwijl enkele panden aan de zuidzijde geschikt lijken als verblijfplaats voor de Steenmarter. De aanwezigheid van de Das of eventueel andere strenger beschermde zoogdiersoorten kan gezien hun ecologie en verspreiding uitgesloten worden geacht.

Wet Natuurbescherming

Volgens gegevens op www.telmee.nl is voor het betreffende uurhok de aanwezigheid van 15 zoogdiersoorten bekend die beschermd zullen zijn onder de toekomstige Wet Natuurbescherming. Naast de reeds genoemde Eekhoorn, Steenmarter en Das betreft dit Bosmuis, Woelrat, Ree, Rosse woelmuis, Huisspitsmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Wezel, Bunzing, Konijn en Vos (alle soorten zullen onder een beschermingsregime vallen vergelijkbaar met de huidige categorie 2: beschermde soorten). Naast **Eekhoorn** en **Steenmarter** lijkt ook voor **Bosmuis**, **Rosse Woelmuis**, **Huisspitsmuis**, **Egel**, **Hermelijn**, **Wezel**, **Bunzing**, **Konijn** en **Vos** geschikt leefgebied voorhanden in het onderzoeksgebied en hun aanwezigheid wordt hier derhalve als mogelijk beoordeeld.

4.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied negen vogelsoorten waargenomen (alle streng beschermd onder zowel de huidige Flora- en faunawet als de toekomstige Wet Natuurbescherming). Een overzicht van alle waargenomen vogelsoorten is in bijlage 1 bij deze rapportage opgenomen. Voor alle merendeel van de aangetroffen soorten lijkt in het onderzoeksgebied geschikt broedbiotoop aanwezig, voornamelijk op het bebost talud aan de noordzijde van de kruising, en er kan worden aangenomen dat ze in het onderzoeksgebied of in de directe omgeving daarvan tot broeden komen. Het betreft alle in Nederland en Limburg algemeen tot zeer algemeen voorkomende soorten. Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen.

Tijdens het provinciaal broedvogelonderzoek in 2011 is het onderzoeksgebied niet onderzocht. Elders in het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen zijn dat jaar 32 soorten broedvogels aangetroffen. Hierbij zitten twee soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen, te weten Gierzwaluw en Huismus. Ten aanzien van soorten met jaarrond beschermde nesten of nestplaatsen zijn volgens gegevens op www.vogelatlas.nl in het uurhoek waarin het onderzoeksgebied is gelegen in de periode 2012-2016 nog acht andere soorten aangetroffen: Buizerd, Havik, Sperwer, Steenuil, Roek, Slechtvalk, Boomvalk en Grote gele kwikstaart.

Informatie over de aanwezigheid en het terreingebruik van broedvogels in het onderzoeksgebied is niet beschikbaar. Het bebost talud aan de noordzijde van het onderzoeksgebied lijkt een geschikte broedlocatie voor diverse bos- en parkvogels, waaronder alle tijdens het veldbezoek waargenomen soorten. Ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten kan worden gesteld dat het pand Hoofdstraat 1-2 en het pand Stationsstraat 2 geschikt lijken als broedlocatie voor **Huisumus** en **Gierzwaluw**; hun aanwezigheid wordt hier derhalve als *mogelijk* beoordeeld. De aanwezigheid van nesten van Buizerd, Havik, Sperwer, Roek of Boomvalk, sowieso onwaarschijnlijk binnen de bebouwing van Schaesberg, kon tijdens het veldbezoek met zekerheid worden uitgesloten. Steenuil en Grote gele kwikstaart zijn door het ontbreken van geschikt leefgebied niet in het onderzoeksgebied te verwachten, de Slechtvalk door het ontbreken van geschikte nestellocaties evenmin.

4.2.3 Amfibieën, reptielen, vissen

Amfibieën

Door het ontbreken van geschikt leefgebied is een duurzame aanwezigheid van amfibieën in het onderzoeksgebied uitgesloten.

Reptielen

Flora- en faunawet

Volgens verspreidingsgegevens op www.telmee.nl zijn in de periode 2006-2016 vier wettelijk strenger beschermde reptielensoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk Levendbarende hagedis (categorie 2: beschermde soort), Hazelworm, Gladde slang en Zandhagedis (alle categorie 3: streng beschermde soorten). De NDFF noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen één strenger beschermde reptielensoort. Het is aannemelijk dat dit de Hazelworm betreft. Van deze soort zijn enkele waarnemingen bekend uit het betreffende kilometerhok (bron: www.waarneming.nl). Uitsluitend het bebost talud aan de noordzijde van het onderzoeksgebied lijkt geschikt als leefgebied voor de **Hazelworm**. De aanwezigheid van die soort moet derhalve als mogelijk worden beoordeeld. Een duurzame aanwezigheid van Gladde slang, Zandhagedis, Levendbarende hagedis of

eventueel andere wettelijk strenger beschermde reptielensoorten kan op grond van hun ecologie en verspreiding uitgesloten worden geacht.

Wet Natuurbescherming

Volgens verspreidingsgegevens op www.telmee.nl zijn in de periode 2006–2016 vier onder de toekomstige Wet Natuurbescherming beschermde reptielensoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk Hazelworm, Gladde slang, Zandhagedis en Levendbarende hagedis (Gladde slang en Zandhagedis streng beschermd, Levendbarende hagedis en Hazelworm zullen onder een beschermingsregime vallen vergelijkbaar met de huidige categorie 2: beschermde soorten). De mogelijkheid dat deze soorten in het onderzoeksgebied voorkomen is reeds in de vorige alinea besproken.

Vissen

Door het ontbreken van geschikt leefgebied is een duurzame aanwezigheid van vissen in het onderzoeksgebied uitgesloten.

4.2.4 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Dagvlinders

Flora- en faunawet

Volgens verspreidingsgegevens op www.telmee.nl en op www.vlindernet.nl zijn in de periode 2006–2016 twee wettelijk beschermde dagvlindersoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk Keizersmantel en Iepenpage (beide categorie 3: streng beschermde soorten). De NDFF noemt voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen geen wettelijk beschermde dagvlindersoorten. Door het ontbreken van geschikt leefgebied valt een duurzame aanwezigheid van Keizersmantel of Iepenpage in het onderzoeksgebied niet te verwachten. Een eventuele aanwezigheid van andere wettelijk beschermde dagvlindersoorten kan op grond van hun ecologie en verspreiding eveneens uitgesloten worden geacht.

Wet Natuurbescherming

Volgens verspreidingsgegevens op www.telmee.nl en op www.vlindernet.nl zijn in de periode 2006–2016 twee onder de toekomstige Wet Natuurbescherming beschermde dagvlindersoorten vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk Grote weerschijnvlinder en Iepenpage (beide soorten zullen onder een beschermingsregime vallen vergelijkbaar met de huidige categorie 2: beschermde soorten). Door het ontbreken van geschikt leefgebied valt een duurzame aanwezigheid van voornoemde soorten niet in het onderzoeksgebied niet te verwachten. Een eventuele aanwezigheid van andere onder de toekomstige Wet Natuurbescherming beschermde dagvlindersoorten kan op grond van hun ecologie en verspreiding eveneens uitgesloten worden geacht.

Libellen

Door het ontbreken van geschikt leefgebied is een duurzame aanwezigheid van libellen in het onderzoeksgebied uitgesloten.

Overige soortgroepen

Ten aanzien van de ‘overige soortgroepen’ (kevers, kreeftachtigen, tweekleppigen,) is volgens www.telmee.nl in de periode 2006–2016 maar één onder de Flora- en faunawet strenger beschermde soort vastgesteld in het uurhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, namelijk het Vliegend hert (categorie 2: beschermde soort; onder de toekomstige Wet Natuurbescherming onder een vergelijkbaar beschermingsregime). De NDFF noemt één strenger beschermde

vertegenwoordiger van deze 'overige soortgroepen' voor het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen, en het is aannemelijk dat dit deze soort betreft. Door het ontbreken van geschikt leefgebied kan een duurzame aanwezigheid van het Vliegend hert in het onderzoeksgebied worden uitgesloten. Een eventuele aanwezigheid in het onderzoeksgebied van andere strenger beschermde vertegenwoordigers van deze 'overige soortgroepen' kan op grond van hun verspreiding en ecologie (Janssen & Schaminée, 2008) eveneens worden uitgesloten.

4.3 Conclusies op basis van veld- en literatuuronderzoek

Aan de hand van de resultaten van het veldbezoek en de gegevens uit de geraadpleegde literatuur kunnen de volgende conclusies worden getrokken aangaande het voorkomen van beschermde flora en fauna in het onderzoeksgebied:

1. Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen bijzondere natuurwaarden aangetroffen. Gezien de inrichting van het gebied en zijn ligging binnen de bebouwing van Landgraaf zijn deze ook niet te verwachten.
2. Ten aanzien van onder de huidige Flora- en faunawet strenger beschermde flora en fauna (categorie 2 en 3) valt in het onderzoeksgebied te rekenen met de aanwezigheid van een aantal algemene broedvogelsoorten, alsmede met de *mogelijke* aanwezigheid van één of enkele vleermuissoorten, Eekhoorn, Steenmarter en Hazelworm. Ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten moet in het onderzoeksgebied worden gerekend met de *mogelijke* aanwezigheid van Huismus en Gierzwaluw. Uitsluitend het bebost talud aan de noordzijde van de kruising en de bebouwing aan de zuidzijde van de kruising zijn van belang voor deze soorten.
3. Onder de huidige Flora- en faunawet strenger beschermde (categorie 2 en 3) soorten vaatplanten, amfibieën, vissen, dagvlinders, libellen en 'overige ongewervelden' komen in het onderzoeksgebied niet voor.
4. Ten aanzien van onder de toekomstige Wet Natuurbescherming beschermde flora en fauna valt in het onderzoeksgebied te rekenen met de aanwezigheid van een aantal algemene broedvogelsoorten, alsmede met de *mogelijke* aanwezigheid van Eekhoorn, Steenmarter, Bosmuis, Rosse woelmuis, Huisspitsmuis, Egel, Konijn, Wezel, Hermelijn, Bunzing, Vos en Hazelworm. Ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten moet in het onderzoeksgebied worden gerekend met de *mogelijke* aanwezigheid van Huismus en Gierzwaluw. Uitsluitend het bebost talud aan de noordzijde van de kruising en de bebouwing aan de zuidzijde van de kruising zijn van belang voor deze soorten.
5. Onder de toekomstige Wet Natuurbescherming beschermde soorten vaatplanten, amfibieën, vissen, dagvlinders, libellen en 'overige ongewervelden' komen in het onderzoeksgebied niet voor.

Voor niet beschermde soorten en algemene soorten (categorie 1) is slechts de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet van toepassing (zie hoofdstuk 2). De effecten van de voorgenomen ingreep op (streng) beschermde soorten, voor zover relevant voor het onderzoeksgebied, worden in hoofdstuk 5 globaal beoordeeld.

5 Globale effectbeoordeling i.r.t. de Flora- en faunawet

Op basis van de conclusies uit hoofdstuk 4 kan worden gesteld, dat bij de voorgenomen herinrichting van de kruising rekening gehouden dient te worden met de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde zoogdieren, broedvogels en reptielen. Voor deze soortgroepen wordt in dit hoofdstuk op globale wijze beschreven of de voorgenomen ingreep leidt tot overtreding van verbodsartikelen uit de Flora- en faunawet (zie paragraaf 2.1).

5.1 Zoogdieren - vleermuizen

In hoofdstuk 4 is geconstateerd dat vleermuizen (alle soorten zijn streng beschermd) de kruising mogelijk benutten als onderdeel van foerageergebied en geleidingsroutes. Van deze soorten zijn de vaste verblijfplaats en het essentiële leefgebied (foerageergebied en de routes daar naartoe) beschermd via de Flora- en faunawet.

Bij aanleg van de rotonde blijft de opgaande groenstructuur langs het spoor in tact. Gebouwen worden evenmin gesloopt. Van de vernietiging van essentieel leefgebied en vaste verblijfplaatsen is zodoende geen sprake.

Wel kan sprake zijn van verstoring als gevolg van de wijziging van de openbare straatverlichting ter plekke van de rotonde. De gebouwen die direct naast de rotonde staan (Hoofdstraat 1, 1a en Stationsstraat 2) zijn in ieder geval in potentie geschikt als vaste verblijfplaats voor gebouw bewonende vleermuizen. Daarom dient bij de positionering van nieuwe lantaarnpalen voorkomen te worden dat de gevels verlicht worden. Ook dient de positionering van lantaarnpalen direct voor de bebouwing vermeden te worden, omdat zo het uitvliegen van vleermuizen belemmerd kan worden.

5.2 Zoogdieren - Eekhoorn en Steenmarter

Het onderzoeksgebied wordt mogelijk als foerageergebied gebruikt door Steenmarter en Eekhoorn (categorie 2: beschermde soort). Potentiële vaste verblijfplaatsen voor deze soorten zijn aanwezig op het talud naar de spoorlijn (Eekhoorn) en in de bebouwing (Steenmarter). Aangezien zowel de beplanting op het talud als de aan de kruising grenzende bebouwing behouden blijft bij de aanleg van de rotonde, is van vernietiging van de vaste verblijfplaatsen geen sprake. Ook van verstoring is geen sprake, omdat in de huidige situatie reeds een hoge mate van verstoring aanwezig is in verband met de aanwezige verkeersintensiteit.

5.3 Vogels

Diverse vogelsoorten (alle categorie 3: streng beschermd) kunnen tot broeden komen in het onderzoeksgebied (voornamelijk in de beplanting op het talud naar de spoorlijn). De nesten van de mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vogels zijn slechts beschermd vanaf het moment van de bouw van het nest tot en met het moment van uitvliegen van de jongen. Om zorgvuldig handelen te kunnen garanderen gelden de onderstaande maatregelen. Een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet is in dat geval niet noodzakelijk.

- Om te voorkomen dat eventueel nesten van broedende vogels worden verstoord en vernietigd (overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet), dienen (rooi- en sloop)werkzaamheden in het onderzoeksgebied buiten het globale broedseizoen (ca. 15 maart - 15 juli) plaats te vinden. Afhankelijk van de weersomstandigheden komen diverse

vogelsoorten buiten het broedseizoen al of nog tot broeden (2de of 3de legsel). Ook dan zijn aangetroffen broedgevallen beschermd.

- Om zeker te zijn, dat de werkzaamheden in het onderzoeksgebied zonder problemen kunnen doorgaan, dient het onderzoeksgebied minimaal één week voor aanvang van de werkzaamheden door een ecoloog/bioloog te worden nagelopen op de aanwezigheid van broedlocaties van in het onderzoeksgebied voorkomende vogels. Deze controle dient in ieder geval bij werkzaamheden in het globale broedseizoen te worden uitgevoerd en wordt ten eerste aangeraden bij werkzaamheden in de periode van 15 juli tot en met eind september en afhankelijk van de te verwachten soorten in de periode januari tot 15 maart. Daarbuiten zijn de weersomstandigheden bepalend voor de mogelijkheid tot het aantreffen van broedgevallen.
- Indien broedgevallen worden aangetroffen, dan dienen in een voor de soort specifieke zone rond het nest geen werkzaamheden te worden uitgevoerd. De gunstige staat van instandhouding van de lokale populaties van de in en om het onderzoeksgebied broedende vogelsoorten komt zodoende niet in gevaar.

Aangezien sloop van bebouwing niet is voorzien, zijn potentiële locaties van jaarrond beschermde nesten van Huismus en Gierzwaluw niet in het geding.

5.4 Reptielen - Hazelworm

De beplante taluds aan de zijde van het spoor vormen mogelijk een onderdeel van het leefgebied van de streng beschermde Hazelworm. Het essentiële leefgebied van deze soort is beschermd via de Flora- en faunawet. Dit leefgebied is niet in het geding van het omvorming van de kruising tot rotonde. Het is echter wenselijk om de beplanting op het talud tijdens werkzaamheden in de periode maart tot en met september af te schermen van het werkterrein met een reptielenscherm. Daarmee wordt voorkomen dat Hazelwormen tijdens de uitvoering van het werk op verkenning gaan op het werkterrein (vooral op het moment dat de verharding ontbreekt).

5.5 Eindconclusie in relatie tot de Flora- en faunawet

Op basis van de conclusies uit paragraaf 4.3 en op basis van de effectbeoordeling voor de relevante soorten uit voorgaande paragrafen kan een aantal conclusies worden getrokken:

- Het is wenselijk om bij het plaatsen van nieuwe straatverlichting te voorkomen dat palen direct voor de bebouwing komen te staan. Ook is het wenselijk dat de verlichting van gevels voorkomen worden. Op deze wijze wordt verstoring van mogelijk in de bebouwing aanwezig vaste verblijfplaatsen van vleermuizen voorkomen.
- De werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden, dan wel buiten het broedseizoen te worden opgestart, zodat het werkterrein ongeschikt is om te starten met broeden.
- Bij uitvoering van het werk in de periode van maart tot en met september dient de beplanting op het talud naar de spoorlijn afgeschermd te zijn met een reptielenscherm, zodat Hazelwormen zich niet op het werk wagen.

De eindconclusie is, dat rekening houdend met het bovenstaande, de aanleg van de rotonde kan doorgaan. Een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet is niet nodig.

Literatuurlijst

Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée, 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Tweede sterk herziene druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

NDFF, 2016. Standaardlevering uit de NDFF voor kilometerhok 199–323, d.d. 26 april 2016.

www.floravanlimburg.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten)

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten en broedvogels)

www.telmee.nl (verspreidingsgegevens zoogdieren op uurhok basis)

www.verspreidingsatlas.nl (verspreidingsgegevens vaatplanten op uurhok basis)

www.vlindernet.nl (verspreidingsgegevens dagvlinders op uurhok basis)

www.vogelatlas.nl (verspreidingsgegevens broedvogels met jaarrond beschermde nesten op uurhok basis)

www.waarneming.nl (flora- en faunawaarnemingen)

Bijlage 1: Lijst van bij het veldbezoek aangetroffen soorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Planten			
Spaanse aak	<i>Acer campestre</i>	Klimop	<i>Hedera helix</i>
Noorse esdoorn	<i>Acer platanoides</i>	havikskruid sp.	<i>Hieracium sp.</i>
Gewone esdoorn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	Paarse dovenetel	<i>Lamium purpureum</i>
Duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>	Straatgras	<i>Poa annua</i>
Zevenblad	<i>Aegopodium podagraria</i>	Veldbeemdgras	<i>Poa pratensis</i>
Witte paardenkastanje	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Zoete kers	<i>Prunus avium</i>
Look-zonder-look	<i>Alliaria petiolata</i>	Amerikaanse eik	<i>Quercus rubra</i>
Ijle dravik	<i>Anisantha sterilis</i>	Kruipende boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>
Zandraket	<i>Arabidopsis thaliana</i>	Aalbes	<i>Ribes rubrum</i>
Herderstasje	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	Gewone braam	<i>Rubus fruticosus</i>
Kleine veldkers	<i>Cardamine hirsuta</i>	Liggende vetmuur	<i>Sagina procumbens</i>
Haagbeuk	<i>Carpinus betulus</i>	Vogelmuur	<i>Stellaria media</i>
Gewone hoornbloem	<i>Cerastium fontanum</i>	Boerenwormkruid	<i>Tanacetum vulgare</i>
Kluwenhoornbloem	<i>Cerastium glomeratum</i>	Paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>
Winterpostelein	<i>Claytonia perfoliata</i>	Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>
Canadese fijnstraal	<i>Conyza canadensis</i>	Grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
Eenstijlige meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	Klimopereprijs	<i>Veronica hederifolia</i>
Wilde kardinaalsmuts	<i>Euonymus europaeus</i>	wikke sp.	<i>Vicia sp.</i>
Kleefkruid	<i>Galium aparine</i>		
Vogels			
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>
Gaai	<i>Garrulus glandarius</i>	Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>
Koolmees	<i>Parus major</i>	Merel	<i>Turdus merula</i>
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>		

